

Hedelærke (*Lullula arborea* (L.)) som trækgæst i Danmark

Af

N. HESSELBJERG CHRISTENSEN OG C. FRAHM PEDERSEN

With a Summary in English: The Wood Lark (Lullula arborea (L.)) as Passage-Migrant in Denmark.

Meddelelsen om Hedelærkens tilbagegang på engelske territorier siden 1950 (HARRISON Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **55** (1961) p. 181) foranlediger os til at fremkomme med følgende.

Om den ret sparsomme bestand af ynglefugle i vort land har undergået tilsva-

rende ændringer i disse år, er vi ikke i stand til at udtale os om. Men at skandinaviske Hedelærker på træk forår og efterår er blevet fåtallige i løbet af de sidste ti år, kan der ikke være nogen tvivl om. Årssummerne fra Falsterbo-trækket giver tydelig besked om nedgangen:

1945	1944	1950	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958
33.800	21.700	32.700	4.900	4.500	2.700	3.400	1.551	1.565	1.663

(Vår Fågelvärld **18** (1959) p. 147, **19** (1960) p. 107, **20** (1961) p. 233 og **21** (1962) p. 28)

Desværre råder vi ikke over sammenhængende data fra Danmark, men sammensætningen af trækket over det østlige Danmark (fraregnet Bornholm) plejer at svare godt til Falsterbo-trækket. Lidt mere tilfældige observationer af efterårstræk på Amagers Sydvestpunkt bekræfter da også til fulde Hedelærkens tilbagegang. I årene 1950—52 kunne man ofte se hundrede eller mere på et morgentræk; følgende tal er opnået ved besøg på lokaliteten ca. een gang ugentlig i sæsonen (N. H. C.): 8. okt. 50: 600, 23. sept. 51: 170, 3. okt. 51: 110, 9. okt. 51: 280, 15. okt. 51: 62, 16. okt. 51: 47, 28. sept. 52: 220, 5. okt. 1952: 100. Civilingeniør L. HALLING SØRENSEN oplyser, at i slutningen af fyrrerne har han ikke sjældent observeret lignende antal på samme lokalitet, og undertiden mange flere, således 2. okt. 49: 2.100. Ifølge Dansk Fugleforsknings stencilerede meddelelse (nr 1, side 2) blev der også iagttaget stort dagtræk af Hedelærke over Sydamerica i 1943.

Helt anderledes små er tallene fra de senere år. I 1957—61 har C. F. P. hyppigt studeret morgentrækket ved Amagers sydvestpynt; i 1957 opnåedes følgende tal, 14. okt.: 80, 16. okt.: 43, 20. okt.: 36, men i 1958—61 kun to trækdage, trods mange besøg på lokaliteten, 18. okt. 59.: 30, 2. okt. 60: 30.

Også for forårstrækkets vedkommende er nedgangen mærkbar; for ti-tyve år siden udgjorde Hedelærken ofte et markant indslag i marts-trækfaunaen, nu skal man være heldig for at se 20 på en hel forårssæson.

Det er tænkeligt, at Hedelærkens relative talrighed på trækket i 40'erne og i begyndelsen af 50'erne fulgte efter en periode, hvor arten havde været fåtalligere; håndbøger og tidsskriftslitteratur fra tidligere tid bærer ikke præg af, at arten var ret almindelig i træktiderne, men dette kan også have beroet på manglende kendskab til fuglens fremtoning, der iøvrigt er karakteristisk nok; navnlig kan flugt-

kaldet ikke forveksles med nogen anden nordisk fuglestemme.

Hvis Hedelærken efterhånden helt forsvinder fra vor trækfauna, vil fremtidige læsere måske stille sig skeptiske over for de store tal, som denne, ikke særligt udbredte, art har kunnet mønstres i på trækstederne; dens langt almindeligere

slægtning Sanglærken (*Alauda arvensis*) er i alt fald om efteråret en relativt fåtallig fugl blandt de overflyvende skarer, som kan iagttages. Dette står i forbindelse med, at Sanglærken i stor udstrækning er nattrækker, medens Hedelærken, der kun få gange er faldet ved fyrene, overvejende er dagtrækker.

ENGLISH SUMMARY

(The Wood-Lark (Lullula arborea (L.)) as Passage-Migrant in Denmark).

Ten years ago Wood-Lark was a regular and fairly numerous passage-migrants in the eastern parts of Denmark, but it is now infrequently met with and only in small numbers. Until about 1952 Wood-Larks could be observed on migration in autumn at the south-west corner of the island of Amager near Copenhagen, and

often in numbers amounting to hundreds or even a few thousands a day. Only two instances of migration at the said locality are known from 1958—61, and only with 30 birds a day. A similar decrease has been noted at Falsterbo and on British breeding grounds.

Modtaget 20. maj 1962.

N. HESSELBJERG CHRISTENSEN, Odensevej 18, Himmelev pr. Roskilde

C. FRAHM PEDERSEN, Vigerslevvej 506, Valby